

Odnaczeni Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski

- Danuta Czechmanowska** w latach 1982-1984 brała udział w akcjach ulotkowych i kolportażu książek tzw. 'drugiego obiegu'. Uczestniczyła w akcjach malowania napisów na murach. W lutym 1985 r. rozpoczęła działalność w Konfederacji Polski Niepodległej podczas protestu głodowego w Biezanowie. Jako aktywna członkini KPN brała udział w przygotowywaniu protestów rocznicowych (3 maja, 11 listopada) oraz rocznic i miesięcznic stanu wojennego w Krakowie i Nowej Hucie. Pracowała jako łączniczka i drukarz pism oraz ulotek. Zajmowała się kolportażem oraz uczestniczyła w organizacji wykładów uniwersytetu latającego. Aktywnie wspierała działania Ruchu Wolność i Pokój. Za swoją działalność była wielokrotnie zatrzymywana i przesłuchiwana.
- Jarosław Jerzy Miszczak** działał aktywnie na rzecz odzyskania przez Polskę Wolności, Niepodległości i praw demokratycznych. W okresie od 1979 r. do 1987 r. pełnił funkcje współredaktora, drukarza i kolportera szeregu wydawnictw bezdebitowych m.in. organu Konfederacji Polski Niepodległej pt. „Słowo”. Wchodził w skład Kierownictwa Akcji Bieżącej IV Obszaru Konfederacji Polski Niepodległej, będąc współorganizatorem szeregu manifestacji patriotycznych na terenie Lublina i Zamościa w okresie przed 13.12.1981 r. Za swoją działalność opozycyjną od 13.12.1981 r. do 2.09.1982 r. był internowany oraz dwukrotnie stawał przed Kolegiami ds. Wykroczeń. W mieszkaniu przy ul. Hutniczej 4/78 odbyło się ok. 10 przeszukań Służby Bezpieczeństwa. Ponadto był wielokrotnie przesłuchiwany i pobity przez nieznanych sprawców. Podejmował działalność polegającą na kolportażu wydawnictw bezdebitowych szeregu ugrupowań niezależnych. Po emigracji z Polski w 1987 r. uzyskał azyl polityczny we Francji, gdzie przed czerwcem 1989 r. był m.in. współpracownikiem Radia „Solidarność”, a we współpracy z Mirosławem Chojeckim zajmował się drukiem i składem książek. Pisał też korespondencje dla Radia Wolna Europa.
- Zygmunt Marek Miszczak** - absolwent Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Od listopada 1979 r. współpracownik a od marca 1983 r. członek KPN. Od 1979 r. wielokrotnie zatrzymywany i przesłuchiwany. Kolporter ulotek i prasy niezależnej, uczestnik akcji malowania haseł na murach. W okresie 1980-1981 współpracownik lubelskiego miesięcznika KPN „Słowo”, drukarz, od nr 3 faktycznie redaktor naczelny. W 1981 r. redaktor, drukarz pisma politycznego dla młodzieży „Szaniec” (wraz z Grzegorzem Wysokiem, Pawłem Zaborowski, Mariuszem Badyńskim) a od kwietnia 1981 r. współzałożyciel młodzieżowej organizacji „Ruch Szańca”. W 1981 r. członek Kierownictwa Akcji Bieżącej Obszaru Lublin. Po 13 XII 1981 r. członek tajnej organizacji „Polski Ruch Oporu”. Był autorem artykułów w piśmie PRO „Słowo i Czyn”. Od lutego do maja 1982 r. ukrywał się. W dniu 3 maja 1982 został zatrzymany a następnie internowany w Ośrodku Odosobnienia w Lublinie, skąd w lipcu zbiegł. Ukrywał się do sierpnia 1982 r., we wrześniu w Psychiatrycznym Specjalistycznym ZOZ w Lublinie. W październiku 1982 r. po ujawnieniu się został ponownie internowany w Ośrodku Odosobnienia w Kwidzynie. Po wyjściu na wolność działał w KPN. W latach 1983-1989 kilkakrotnie skazywany przez kolegia ds. wykroczeń. 1986-1989 członek KABOL. Autor tekstów w piśmie Konfederacji Świętokrzyskiej KPN „Pobudka”. W latach 1988-1989 współorganizował, we współpracy NZS, manifestacje studenckie w Lublinie. W tym czasie publikował teksty, współredagował i drukował pismo KPN Obszar IV Lublin „Goniec”.

Zygmunt Marek Miszczak podczas uroczystości w dn. 29.07.2015 r. zostanie jednocześnie odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności.

Odnaczeni Krzyżem Wolności i Solidarności

1. **Andrzej Anusz** w 1984 r., po podjęciu studiów na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego został członkiem podziemnych struktur Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Był współzałożycielem i bibliotekarzem biblioteki podziemnych wydawnictw na UW, kolporterem wydawnictw bezdebitowych na warszawskich uczelniach, współzałożycielem, redaktorem i autorem tekstów w „Kurierze Akademickim”- piśmie NZS, wydawanym w latach 1987-89 w Warszawie. Był sygnatariuszem wniosku o rejestrację NZS, złożonego w marcu 1988 r. w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia. 08.03.1988 r. uczestniczył w demonstracji NZS pod pomnikiem Mickiewicza w Warszawie. Był organizatorem i uczestnikiem 48-godzinnego strajku zorganizowanego przez NZS na Uw w dniach 4-5 maja 1988 r. Jesienią 1988 r. został zatrzymany w Świnoujściu, za próbę przerwania ze Szwecji powielacza i ukarany grzywną. W 1989 r. w czasie kampanii wyborczej do parlamentu współpracował z komitetem wyborczym Jacka Kuronia.
2. **Anna Anusz** w 1984 r. była zaangażowana w działalność organizacji niepodległościowej Federacja Młodzieży Walczącej. Organizowała kolportaż podziemnej prasy w warszawskich liceach. Rozprowadzała książki, pisma FMW i „Tygodnika Mazowsze”, znaczki poczty podziemnej. W mieszkaniu rodziców zorganizowała punkt kolportażowy wydawnictw bezdebitowych. W 1986 r. podjęła współpracę z Grupami Oporu „Solidarni”: uczestniczyła w akcjach malowania haseł na murach, zajmowała się wyszukiwaniem miejsc gdzie można wywiesić transparenty. Współpracowała z grupami Międzyzakładowego Robotniczego Komitetu Solidarności. W 1988 r. włączyła się w odbudowę struktur Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Uniwersytecie Warszawskim.
3. **Grzegorz Maciej Cygonik** od 1987 r. był aktywnym działaczem Konfederacji Polski Niepodległej. Podczas studiów na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim zaangażował się w drukowanie ulotek, czasopism i książek. W 1989 r. był jednym z głównych organizatorów struktur KPN w Bielsku-Białej.
4. **Czesław Jakubowicz** w 1980 r. był współzałożycielem NSZZ „Solidarność” w Kombinacie Budowlanym „Pojezierze” w Suwałkach. Po 13.12.1981 r. kontynuował działalność związkową w podziemnych strukturach NSZZ „Solidarność”. Kolportował wydawnictwa bezdebitowe na terenie Suwałk oraz do Białegostoku. Organizował lokale na działalność drukarską. Na początku 1988 r. nawiązał współpracę z białostockimi strukturami Konfederacji Polski Niepodległej, podjął się organizacji struktur KPN w województwie suwalskim i został pierwszym szefem Okręgu KPN w tym województwie. Wiosną 1989 r. współorganizował Komitet Obywatelski NSZZ „Solidarność” w województwie suwalskim.
5. **Grażyna Jarzab** od 1980 r. była członkinią NSZZ „Solidarność” w Przedsiębiorstwie Usług Socjalnych Budownictwa w Warszawie. Po 13.12.1981 r. działała w podziemnych strukturach NSZZ „Solidarność”. Drukowała oraz

kolportowała nielegalne wydawnictwa. Będąc kierownikiem biblioteki w Domu Kultury PUSB udostępniała pomieszczenia biblioteki na spotkania osób z podziemia. W swoim mieszkaniu przy przechowywała wydawnictwa bezdebitowe, przepisywała zakazane teksty, a także sporządzała matryce pism „Wolna Trybuna” i „Unia”. Od 1986 r. była członkinią Grupy Politycznej „Niezawisłość”, a od 1987 r. członkinią Konfederacji Polski Niepodległej. Po 1988 r. zaangażowała się w odtwarzanie struktur NSZZ „Solidarność” w PUSB w Warszawie.

6. **Bogdan Maria Koźmiński** w 1980 r. był współzałożycielem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w swoim zakładzie pracy - Warszawskim Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego „Żelbet”. Był delegatem na Zjazd NSZZ „S” Regionu Mazowsze. Po wprowadzeniu stanu wojennego uczestniczył w działaniach podziemnych struktur „Solidarności”. Kolportował nielegalne wydawnictwa, ulotki oraz organizował lokale oraz zaopatrzenie na potrzeby podziemnej poligrafii. Od 1984 r. nawiązał współpracę z Konfederacją Polski Niepodległej i został członkiem tej organizacji. Pełnił m.in. funkcję szefa struktur Obszaru I-go Centralnego KPN. Był współredaktorem i wydawcą pisma „Przyszłość Polski”. W 1989 r. po decyzji KPN o podjęciu działalności jawnej pomagał organizować jej placówki terenowe na terenie Mazowsza.
7. **Elżbieta Małgorzata Król** w latach osiemdziesiątych była członkiem Konfederacji Polski Niepodległej. Wielokrotnie uczestniczyła w manifestacjach i uroczystościach rocznicowych organizowanych przez KPN w Warszawie. W jej domu przechowywano znaczne ilości wydawnictw bezdebitowych i ulotek i materiałów dotyczących działalności tej organizacji. W ramach działalności w KPN wielokrotnie wykonywała działania łączniczki i kuriera, kolportowała niezależne wydawnictwa oraz współorganizowała spotkania i manifestacje. Jako córka Leszka Moczulskiego i żona Krzysztofa Króla, czołowych działaczy KPN, była narażona na różnego rodzaju represje, jej mieszkanie było wielokrotnie przeszukiwane a ona sama przesłuchiwana. W związku z działalnością męża pozostawała pod stałą obserwacją Służby Bezpieczeństwa.
8. **Witold Kubiak** od 1980 r. był członkiem NSZZ „Solidarność” w Zakładach Elektronicznych „Unitra-Unima” w Warszawie. Po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaprzestał pracy związkowej ale włączył się aktywnie w działalność podziemnych struktur „Solidarności”, którą prowadził przez całe lata osiemdziesiąte (Komitet Porozumienia Międzyzakładowego „Solidarności” oraz Mikroregion Mokotów zrzeszający organizacje z zakładów zakłady pracy Służewca Przemysłowego w Warszawie). Kolportował niezależne wydawnictwa, ulotki, znaczki poczty podziemnej. Jednocześnie nawiązał współpracę z Niezależną Oficyną Wydawniczą (NOWa) dla której wykonywał prace introligatorskie, podobne zlecenia realizował dla podziemnego wydawnictwa Krąg.
9. **Krzysztof Laga** w 1981 r. jako student Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach zaangażował się w działalność Niezależnego Zrzeszenia Studentów i był jednym z członków założycieli NSZ na tej

uczelni. W ramach tej działalności kolportował ulotki i wydawnictwa bezdebitowe (min. pismo „Kontra”). W latach 1983-1989 brał czynny udział w akcjach ulotkowych i kolporterskich. Aktywnie uczestniczył w spotkaniach Duszpasterstwa Ludzi Pracy przy parafii św. Antoniego w Dąbrowie Górniczej, manifestacjach oraz uroczystościach patriotycznych (m.in. z okazji kolejnych rocznic pacyfikacji strajku w Kopalni Wujek). W 1986 r. został wiceprzewodniczącym działającej konspiracyjnie Komisji Uczelnianej NZS, w 1988 r. wraz z innymi członkami podejmował działania na rzecz ponownej legalizacji Zrzeszenia. Od 1986 r. był również członkiem i aktywnym działaczem śląskiego Oddziału Konfederacji Polski Niepodległej, w latach 1987-1990 brał udział w spotkaniach, naradach i manifestacjach KPN zarówno na szczeblu lokalnym jak i ogólnopolskim. W 1988 r. organizował sieć łączności pomiędzy strajkującymi kopalniami w Jastrzębiu Zdroju.

10. **Krzysztof Mazur** był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” w Warszawskim Przedsiębiorstwie Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych Mostostal Warszawa. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuował działalność opozycyjną, za co w dniu 10 maja 1982 r. został internowany i osadzony w Ośrodku Odosobnienia Warszawa-Białołęka, gdzie przebywał do 2 czerwca 1982 r. Po zwolnieniu z internowania kolportował podziemną prasę, ulotki i znaczki. W dniu 1 maja 1983 r. został zatrzymany na krakowskim Przedmieściu w Warszawie.
11. **Krzysztof Mętrak** przed 13.12.1981 r. był działaczem Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Kombinacie Budownictwa Miejskiego Warszawa - Południe. Po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaniechał działalności związkowej. Brał udział w kolportowaniu nielegalnych wydawnictw, a także uczestniczył w próbie zorganizowania strajku załogi w dniu 13.05.1982 r. Przygotowywał również akcję protestacyjną, która miała się odbyć w dniu 10.11.1982 r. W dniu 8.11.1982 r. został internowany i następnego dnia umieszczony w ośrodku odosobnienia Warszawa – Białołęka. Internowanie uchylono 7.12.1982 r. W dniu 12.04.1983 r. został zatrzymany na ul. Al. Niepodległości w Warszawie. Znalaziono przy nim 6 transparentów z wymalowanymi hasłami „Solidarność”. W związku z powyższym wszczęto przeciwko niemu dochodzenie i zastosowano dozór MO. W dniu 27.07.1983 r. dochodzenie warunkowo umorzono. W latach 1982 - 1988 inwigilowany przez organy bezpieczeństwa państwa.
12. **Maria Ludwika Moskowicz – Moczulska** angażowała się aktywnie w działalność Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela, należała do Konfederacji Polski Niepodległej. Kolportowała wydawnictwa drugiego obiegu, pomagała przy opracowywaniu artykułów do podziemnych pism, takich, jak: „Opinie”, „Bratniak”, „Gospodarz”. Organizowała spotkania popularyzujące działalność KPN w różnych miastach. Uczestniczyła w zjazdach NSZZ „Solidarność” w Gdańsku oraz Komitetu Obrony Wiezionych za Przekonania, wchodziła w skład jego Rady Koordynacyjnej. Inicjowała szereg akcji na rzecz uwolnienia aresztowanych członków kierownictwa KPN, w tym jej męża Leszka Moczulskiego. W jego imieniu utrzymywała kontakty z przedstawicielami KPN na Zachodzie. Brała udział w głodówce protestacyjnej w Katowicach w czerwcu 1981 r. Po porwaniu ks. Popieluszki angażowała się w działalność na terenie kościoła

św. Stanisława Koski na Żoliborzu. Z uwagi na swoją aktywność podlegała represjom i szykanom, w latach 1977-1983 była inwigilowana przez Służbę Bezpieczeństwa i wielokrotnie przesłuchiwana, jej mieszkanie było przeszukiwane. Otrzymała również zastrzeżenie wyjazdów za granicę.

13. **Janusz Moszpański** od 1980 r. zaangażowany był w działalność NSZZ „Solidarność”. Był działaczem struktur związkowych w Przedsiębiorstwie Gospodarki Maszynami – Budownictwa Warszawa. Współpracował również z Komisją Zakładową NSZZ „Solidarność” w Zakładzie Eksploatacji Dźwignic. Od 13 grudnia 1981 r. był działaczem podziemnych struktur „Solidarności”. Współorganizował kolportaż nielegalnych wydawnictw na terenie hoteli robotniczych przy Przedsiębiorstwie Usług Socjalnych i PGM-BW. Był organizatorem pracowni fotograficznej, mieszczącej się w Domu Kultury, która zajmowała się wykonywaniem zdjęć z akcji protestacyjnych i manifestacji. Od 1986 r. był działaczem Grupy Politycznej „Niezawisłość”, a od 1987 r. działaczem Konfederacji Polski Niepodległej. Współpracował z Wydawnictwem Polskim KPN przy wydawaniu m.in. takich pism jak „Gazeta Polska”, „Droga” oraz wielu książek i broszur. Wykonywał fotoklisze do znaczków i okładek robionych metodą sitodruku. Był zatrzymywany i przesłuchiwany przez SB.
14. **Łukasz Perzyna** w latach 1986-89 współpracował z NSZZ „Solidarność” i Konfederacją Polski Niepodległej. W tych latach publikował w pismach ukazujących się w podziemiu tj.: „Nurt”, i „Ulotka Świętokrzyska” (wydawanych przez świętokrzyskie struktury NSZZ „Solidarność”), „Orzeł Biały” (wydawany przez Organizację Akademicką KPN), „Gazeta Polska” (wydawanej przez Wydawnictwo Polskie KPN). Jest autorem przedmowy do wydanej w 1987 r. w drugim obiegu przez Skarżyską Oficynę Wydawniczą „Sowa” książki Józefa Czapskiego „Na niehumanitarnej ziemi”. W latach 1988-89 był członkiem Organizacji Akademickiej KPN.
15. **Jerzy Woźniak** w latach 1984-1986 rozprawdzał ulotki oraz pisma podziemne: „Tygodnik Mazowsze”, „Przegląd Wiadomości Agencyjnych” i „Wolny Głos Ursusa”. Był autorem, redaktorem oraz koordynatorem kolportażu „Świtu Niepodległości”. Brał udział w spotkaniach dyskusyjnych na tematy społeczno – polityczne, które odbywały się przy parafii pw. św. Józefa w warszawskim Ursusie. Planował wraz z kolegą powołać podziemną organizację pod nazwą Młoda Myśl Niepodległościowa, lecz zamiar ten nie został zrealizowany m. in. z uwagi na działania operacyjne Służby Bezpieczeństwa, przez którą był rozpracowywany. W jego mieszkaniu przeprowadzono rewizję. W latach 1986-1990 należał do Konfederacji Polski Niepodległej. Współorganizował manifestacje patriotyczne w Warszawie i towarzyszące im akcje ulotkowe. W czasie strajku studentów na Uniwersytecie Warszawskim w maju 1988 r. prowadził punkt kolportażowy.

POŚMIERTNIE:

1. **Wiesława Janiszewska** w 1980 r. była przewodniczącą Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Wojskowej Spółdzielni Mieszkaniowej w Warszawie a następnie członkinią NSZZ „Solidarność” w Przedsiębiorstwie Usług Socjalnych Budownictwa

w Warszawie. Po 13.12.1981 r. kontynuowała działalność związkową w podziemnych strukturach NSZZ „Solidarność”. Od 1983 r. była członkinią Międzyzakładowego Porozumienia Solidarności „Unia”, od 1986 r. grupy Politycznej „Niezawisłość”, a od 1987 r. Konfederacji Polski Niepodległej. Była redaktorem technicznym w pismach tj.: „Wolna Trybuna”, „Unia”, „Gazeta Polska”, „Rzeczpospolita”, „Niezawisłość”. Ponadto była autorką okładek książkowych, pocztówek okolicznościowych i znaczków wydawanych w podziemiu, organizowała materiały poligraficzne potrzebne do ich druku i kolportowała te wydawnictwa. Po 1988 r. zaangażowała się w odtwarzanie struktur NSZZ „Solidarność”.

2. **Paweł Wielechowski** od 1980 r. był członkiem Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Zakładach Przemysłu Dzierwiarskiego „Bistoma” w Łodzi”. W 1981 roku został członkiem Prezydium Zarządu Regionalnego Ziemi Łódzkiej, NSZZ „Solidarność” odpowiedzialnym za sprawy związane z kolportażem i wydawaniem materiałów propagandowych związku. Przed powstaniem Solidarności utrzymywał kontakty działaczami z KSS KOR w Łodzi. Po wprowadzeniu stanu wojennego dwukrotnie internowany. Pierwszy raz 13 grudnia 1981 r., w ośrodku przebywał do 23 kwietnia 1982 r. Od 1982 r. związany z Konfederacją Polski Niepodległej. Zaledwie tydzień po zwolnieniu wziął udział w nielegalnej demonstracji i bojkocie obchodów 1-Maja oraz zaangażował się w działalność Tajnego Tymczasowego Zarządu Regionalnego w związku z czym Komendant Wojewódzki MO w Łodzi wystąpił z wnioskiem o ponowne internowanie (od dnia 08.05.1982 r. do 23.07.1982 r.). Był organizatorem poligrafii, kolporterem, oraz współautorem podziemnych wydawnictw. W dniu 6.03.1984 r. został tymczasowo aresztowany w związku z podejrzeniem organizowania punktu poligraficznego, gdzie wydawane były podziemne pisma (m.in. pismo pt. „Harce”). W dniu 25.07.1984 r. postępowanie w tej sprawie umorzono na podstawie przepisów ustawy o amnestii. Po próbie zorganizowania demonstracji z okazji Święta Niepodległości 11 listopada 1982 r. przez jakiś czas ukrywał się, w związku z czym jego zakład pracy ZPDz „Bistoma” w dniu 30.11.1982 r rozwiązał z nim umowę o pracę. Pan Paweł Wielechowski wielokrotnie odwoływał się od tej decyzji do Sądu Pracy ale jego zażalenie było odrzucane. Do 1984 r. pozostawał bez zatrudnienia. W 1984 r. skorzystał z możliwości wyjazdu emigracyjnego do Szwecji, gdzie podjął działania wspierające finansowo i organizacyjnie opozycję w kraju.